

Trgovina s kaviarjem rib jesetrovk

Med svetovno najbolj cenjene delikatese zagotovo sodi kaviar, ki se proizvaja iz neoplojenih ribjih jajčec. Najbolj kakovosten kaviar pridelujejo iz iker rib jesetrovk (*Acipenseriformes*), ki živijo v Kaspijskem morju in okoliških rekah. Evropska Unija, Združene države Amerike in Švica uvozijo kar 83% vsega pridelanega kaviarja.

Izguba življenjskega prostora, izgradnja jezov ter prekomeren ribolov in nezakonit lov jesetrovk so povzročili izumiranje teh ribjih vrst in znaten upad njihovega staleža v naravi. Velikost populacij se je ponekod zmanjšala tudi za 70 odstotkov.

Od leta 1998 so vse vrste rib jesetrovk (*Acipenseriformes*) zavarovane s konvencijo CITES in Uredbo Sveta (ES) 338/97, ki zagotavljata, da trgovina z jesetri ne ogroža njihovega preživetja v naravi. Atlantski jeseter (*Acipenser sturio*) in kratkonosi jeseter (*Acipenser brevirostrum*) sta strogo zavarovani vrsti, zato je kakršnakoli trgovina z osebki teh vrst prepovedana. Z namenom ohranitve populacij jesetrovk v naravi in njihove trajnostne rabe, je mednarodna trgovina s preostalimi 25 vrstami jesetrov sicer dovoljena, vendar strogo nadzorovana. Obseg trgovine je omejen z odobrenimi letnimi izvoznimi kvotami za države, ki proizvajajo kaviar, za vsak izvoz, uvoz ali ponovni izvoz kaviarja pa je treba izdati dovoljenje.

Nadzor nad mednarodno trgovino se izvaja za žive in mrtve živali, ter njihove dele ali izdelke iz njih vključno s kaviarjem. Stisnjen, pasteliziran ali soljen kaviar jesetrovk, se prodaja pod različnimi tržnimi nazivi: »Beluga«, »Asetra«, »Osetra«, »Sevruga«, »Kaluga«, »Hackleback«, »Paddlefish«, »Shovel-nosed sturgeon«, »American sturgeon«, »American black« ali »Sterlet«. Vsako komercialno ali nekomercialno pošiljko, ki vsebuje katerega od naštetih izdelkov mora pri uvozu v EU spremljati uvozno in izvozno dovoljenje CITES.

Pri ponovnem izvozu kaviarja iz EU mora pošiljko poleg ustrezne nalepke na posodi s kaviarjem spremljati tudi potrdilo za ponovni izvoz.

Izjemoma lahko posameznik za osebno uporabo brez dovoljenja CITES uvozi do 125 g kaviarja v posodah, ki so posamično označene z nalepko.

Ikre, pridobljene iz drugih sladkovodnih ali morskih vrst rib, ki niso zavarovane s konvencijo CITES, na primer losos ali postrv, niso predmet nadzora po konvenciji CITES. Zato zanje tudi ne veljajo določbe glede označevanja posod s kaviarjem ali izdaje CITES dovoljenj.

Registracija pridelovalcev in predelovalcev kaviarja

Obrat za predelovanje in pakiranje ali prepakiranje kaviarja jesetrovk (*Acipenseriformes*) za namen izvoza, ponovnega izvoza ali trgovine na območju Evropske skupnosti mora biti registriran pri upravnem organu (Agencija RS za okolje).

Pakiranje ali prepakiranje je postopek, pri katerem kaviar odstranijo iz primarnih posod v katerih je bil nameščen ob uvozu v EU ter ga premestijo v drugo posodo.

Registracija ni potrebna, kadar se kaviar ponovno izvaža v istih posodah kot je bil uvožen.

Informacije glede postopka registracije dobite na tel. številki 01 280 40 01 ali el. naslovu cites.arso@gov.si.

Označevanje posod s kaviarjem

Posode s kaviarjem morajo biti označene posamično z nalepko za enkratno uporabo, ki mora biti pritrjena na vsako posodo. Posoda pomeni pločevinko, škatlo, kozarec ali kakršnokoli posodo v kateri je kaviar neposredno pakiran, ne glede na velikost posode.

Označen mora biti ves kaviar, ne glede na to ali gre za komercialne ali nekomercialne pošiljke, mednarodno trgovino ali prodajo na domačem tržišču.

Nalepka za enkratno uporabo mora biti izdelana in nameščena na posodi tako, da se poškoduje ob odprtju posode.

Registrirani obrati morajo v primeru predelave, pakiranja ali prepakiranja označiti posodo s kaviarjem z nalepko za enkratno uporabo, na kateri je navedena predpisana koda vključno z registrsko številko obrata.

Več informacij: 01 280 40 01 ali cites.arso@gov.si.

Zavarovane vrste jesetrovk in njihova mednarodna koda:

Acipenser baerii BAE
Acipenser baerii baicalensis BAI
Acipenser brevirostrum BVI
Acipenser dabryanus DAB
Acipenser fulvescens FUL
Acipenser gueldenstaedtii GUE
Acipenser medirostris MED
Acipenser mikadoi MIK
Acipenser naccarii NAC
Acipenser nudiventris NUD
Acipenser oxyrhynchus OXY
Acipenser oxyrhynchus desotoi DES
Acipenser persicus PER
Acipenser ruthenus RUT

Acipenser schrencki SCH
Acipenser sinensis SIN
Acipenser stellatus STE
Acipenser sturio STU
Acipenser transmontanus TRA
Huso dauricus DAU
Huso huso HUS
Polyodon spathula SPA
Psephurus gladius GLA
Pseudoscaphirhynchus fedtschenkoi FED
Pseudoscaphirhynchus hermanni HER
Pseudoscaphirhynchus kaufmanni KAU
Scaphirhynchus albus ALB
Scaphirhynchus platyrhynchus PLA
Scaphirhynchus suttkusi SUS

Primer nalepke:

